

FreeEx Digest

- ediția nr. 1

Kingdom of the Netherlands

Proiectul FreeEx Digest este finanțat de Ambasada Regatului Țărilor de Jos. Opiniile și informațiile transmise în cadrul proiectului nu reprezintă poziția Ambasadei Regatului Țărilor de Jos. Responsabilitatea privind acuratețea informațiilor și deciziile editoriale sunt sub controlul exclusiv al Asociației ActiveWatch.

FreeEx Digest este un proiect editorial al Asociației ActiveWatch, realizat de echipa ActiveWatch și colaboratorii săi și susținut financiar de Ambasada Regatului Țărilor de Jos.

În următoarele luni vom produce periodic sinteze ale principalelor subiecte care pot influența negativ dreptul la informare corectă și libertatea de expresie în România.

Vom vorbi despre cazurilor unor jurnaliști care nu sunt lăsați să-și desfășoare activitatea în interes public, vom expune practici și instituții care restrâng libertatea de expresie și vom încerca să oferim recomandări și soluții pentru cetățenii copleșiți de fluxul uriaș de informații contradictorii sau înșelătoare care ne alimentează anxietatea și ne împiedică să luăm decizii în cunoștință de cauză.

Proiectul FreeEx Digest este inspirat de munca de peste 20 de ani dedicată monitorizării libertății presei și cuprinsă în [rapoartele anuale privind libertatea de exprimare în România](#).

Sigur că se poate aștepta de la președinte să intervină în fiecare caz în parte, dar este mai bine ca președintele să se preocupe să existe un cadru bun pentru o presă independentă și liberă și după părerea mea este.

Existența dumneavoastră aici, faptul că se desfășoară această conferință de presă cred că este un bun exemplu pentru libertatea presei în România (...).

Președintele Klaus Iohannis în conferință de presă, 5 iulie 2022

CUPRINS

FreeEx 2022 - 2023 // Siguranța jurnaliștilor. Linșaj public și kompromat	5
Două condamnări penale	9
Condamnare pentru amenințări cu moartea	9
Condamnare în primă instanță pentru plănuirea uciderii unui jurnalist	9
Mesaje de amenințare	12
Dosare în slow-motion	13
Emilia Șercan, cel mai hărțuit jurnalist în 2022	13
G4Media, aproape un an fără nicio decizie	15
Jurnaliști filați, dosar redeschis	15
Amenințări multiple, niciun vinovat	15
Presiuni ale autorităților	17
DIICOT percheziționează și apoi întreabă	17
Primarul Băluță, cel mai gospodar reclamagiu	17
Surse expuse prin hotărâre judecătorească	19
Linșaj public și kompromat	20
Alianța pentru Unirea Românilor vs presa incomodă	20
Kompromatul, politică editorială sau armă ideologică?	21

FreeEx 2022 - 2023 //

Siguranța jurnaliștilor.

Linșaj public și kompromat

După cinci ani de frământări politice și sociale, anul 2022 a adus o nouă configurație politică la guvernare, o coaliție a „stabilității”. Amfitrionii acestui proiect politic păreau dedicați proiectelor de redresare post-pandemie și concentrați să pună România pe harta democrațiilor dezvoltate. Aceste planuri, însă, aveau să fie puse în așteptare odată cu declanșarea invaziei ruse din Ucraina, dar și cu primele anchete de presă care puneau sub semnul întrebării integritatea profesională și academică a unor membri ai Guvernului, în frunte cu prim-ministrul Nicolae Ciucă. Confruntate cu o serie de crize externe și interne, partidele din coaliția de guvernare pare că au agreat că stabilitatea va fi menținută doar prin opacitate.

Comunicarea instituțională și publicarea informațiilor de interes public au fost atent controlate, în timp ce [o bună parte din subvențiile](#) PSD și PNL a mers către presă în „[cheltuieli pentru presă și propagandă](#)”. În schimb, puținele voci jurnalistice critice cu puterea politică au devenit ținta unor campanii de discreditare, inițiate fie de actori politici, fie de instituții de presă cu o lungă istorie de abateri de la etica profesională.

Pentru un an aparent fără mize electorale, încrâncenarea politicianilor în relația cu jurnaliștii critici și blatul cu presa finanțată politic nu pot fi decât niște semnale de alarmă pentru 2023 și 2024. Acești ani vor aduce și mai multă presiune asupra jurnaliștilor de investigație și redacțiilor fără afilieri politice ori economice cu actuala coaliție de guvernare.

Faptul că țara noastră a ajuns în 2022 [pe locul 56](#), în cădere cu opt poziții față de anul 2021, în Indexul Global al Libertății Presei, publicat de organizația Reporteri fără Frontiere (RSF), oferă o imagine atât asupra vulnerabilizării presei, cât și asupra infatuării instituțiilor politice din România.

Redăm în continuare câteva dintre incidentele și evenimentele care au afectat libertatea de expresie și libertatea presei în 2022, concentrându-ne pe siguranța jurnaliștilor, kompromat și presiuni ale autorităților. Lista nu este exhaustivă și a fost realizată, în cea mai mare parte, pe baza reacțiilor publice și documentărilor realizate de ActiveWatch în 2022. Aceste cazuri explică totuși, în mare măsură, de ce scăderea în clasamentul RSF se înscrie într-un trend, și explică îngrijorările formulate de Comisia Europeană în [raportul privind Statul de drept](#), din iulie 2022, și criticile și recomandările dure formulate de [raportul pe România al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei](#), din septembrie 2022.

În ultimii ani, mai mulți jurnaliști din presa centrală și locală au apelat la organele de cercetare penală pentru că le-a fost pusă în pericol siguranța, prin amenințări cu moartea sau încălcarea vieții private. Din păcate, de cele mai multe ori, anchetele și procesele stagnează, sistemul judiciar arătând o capacitate redusă de reacție în fața unor incidente care-i vizează pe jurnaliști. În schimb, unele instituții din sistemul de aplicare a legii penale au acționat ca instrumente de presiune asupra jurnaliștilor, acestora fiindu-le confiscate echipamentele, puse în pericol sursele jurnalistice, și expuși unor campanii de kompromat.

2022 a înregistrat mici victorii, instanțele pronunțând două condamnări penale împotriva unor persoane care au comis infracțiuni care vizau siguranța jurnaliștilor. Deși este salutar faptul că există aceste decizii ale instanțelor, faptele care le-au declanșat sunt îngrijorătoare. În iulie 2022, fostul rector și fostul prorector ai Academiei de Poliție din București au fost condamnați definitiv la trei ani de închisoare, cu suspendare, pentru șantaj, pentru că l-au determinat pe un polițist să îi trimită mesaje de amenințare cu moartea jurnalistei Emilia Șercan. De asemenea, un membru al lumii interlope din Timișoara a fost condamnat, în primă instanță, pentru că ar fi pus la cale uciderea jurnalistului Dragoș Boța, redactor șef al publicației Press Alert.

Intensificarea mesajelor de amenințare la adresa integrității fizice a jurnaliștilor, venite din partea unor politicieni, demnitari, cadre militare, oameni de afaceri, contribuie la un discurs public toxic care riscă să conducă la normalizarea violenței împotriva jurnaliștilor.

Un astfel de caz este cel al jurnalistei Parászka Boróka, de la redacția de limbă maghiară a radioului public Radio România Târgu Mureș, care la sfârșitul lunii octombrie 2022 a devenit țintă a unor mesaje dure de amenințare formulate public de un politician de extremă dreaptă din Parlamentul maghiar, în timp ce acesta se afla în România. Politicianul afirma că jurnalista ar trebui să fie victima unor acte violente, de natură să îi suprimă chiar viața, îndemnând la violență cu consecințe deosebit de grave la adresa integrității fizice a acesteia și a altor persoane publice care susțin opinii similare cu ale sale.

La finalul anului 2022, multe dosare ce vizau amenințări la adresa jurnaliștilor, unele care trenau de mai mulți ani, nu ajunseseră la un deznodământ. Nici unul dintre cele șapte dosare deschise, la începutul lui 2022, într-un caz complex și coordonat de amenințări, intruziune în viața privată și discreditare a Emiliei Șercan, nu se soluționase cu trimiterea în judecată sau măcar identificarea unui făptuitor. Mai mult, există suspiciuni rezonabile că în aceste acțiuni de intimidare și discreditare a Emiliei Șercan au fost implicate chiar organele de anchetă penală cărora jurnalista li s-a adresat pentru a se proteja.

Un dosar de amenințare a soției redactorului șef al G4Media, amenințare ce viza oprirea publicării unei anchete jurnalistice, nu fusese, de asemenea, soluționat un an mai târziu de la momentul depunerii plângerii penale, deși făptuitorul, cadru militar, este cunoscut.

Mai mult, la finalul lui 2022 nu exista niciun verdict, după patru ani, în dosare în care jurnaliștii Gabriel Gachi (Reporter de Iași), Tudor Leahu și Rareș Neamțu (ambii de la 7Iași) au fost ținte ale unor campanii de intimidare și amenințare.

Și dosarul de filaj asupra a jurnaliștilor Alex Costache (Știrile TVR/G4Media) și Cosmin Savu (România, te iubesc!, Știrile ProTV), deschis în urma unor evenimente petrecute la începutul anului 2020, trece încă în justiție la începutul anului 2023, având un traseu extrem de sinuos, cu două decizii de clasare dispuse de procurori și ulterior casate de instanță. În februarie 2020, cei doi jurnaliști au fost filajați într-o operațiune care a implicat nu mai puțin de 11 persoane și care a avut un evident scop de kompromat.

Deși organele de urmărire penală ar trebui să fie cele care să protejeze jurnaliștii, și în 2022 acestea au acționat, în unele cazuri, ca instrumente de presiune asupra jurnaliștilor. Pe lângă suspiciunile legate de scurgerea de către polițiști a unor dovezi din dosarul Emiliei Șercan, din nou procurorii DIICOT au fost implicați în acțiuni de presiune asupra presei. Astfel, procurorii DIICOT Brăila au confiscat echipamentele jurnalistului Alin Cristea, într-o acțiune abuzivă, care a avut drept rezultat blocarea de la apariție a unei publicații și expunerea surselor jurnalistice. Nu este prima astfel de abatere a unor procurori din DIICOT, un abuz similar avându-i ca țintă pe jurnaliștii de la Libertatea și Newsweek în 2021.

Anul trecut, mai multe platforme independente sau jurnaliști care colaborează cu filialele locale ale unor redacții internaționale au fost țintele unor campanii directe, de discreditare și de amenințare. Acești jurnaliști fie au fost menționați pe liste negre de jurnaliști așa-zis „toxici”, fie au fost înfierați drept „dușmani ai României” sau au fost discreditați, prin atacuri la persoană și violarea vieții private. Atacurile au fost promovate și întreținute, în principal, de Alianța pentru Unirea Românilor, de posturile România TV și Realitatea Plus, dar și de site-urile afiliate acestor entități de presă. Din nefericire pentru libertatea presei, aceste incidente nu sunt doar discursive, ci banalizează violența împotriva jurnaliștilor și distrag atenția publicului de la subiecte de interes public real.

În concluzie, siguranța jurnaliștilor a fost în 2022, mai mult ca oricând, un subiect de actualitate și în România, deși autoritățile de la București nu au demonstrat un interes aparte în acest sens. Astfel, singura consolare pentru unii jurnaliști a fost și continuă să fie faptul că dezbaterile sunt mult mai consistente la nivelul instituțiilor europene

Comisia Europeană [a adoptat](#), în septembrie 2021, o [Recomandare referitoare la garantarea protecției, a siguranței și a capacității jurnaliștilor și a celorlalți profesioniști din domeniul mass-mediei în Uniunea Europeană](#), în contextul în care această instituție a făcut o prioritate din promovarea libertății presei, arătând că, deși Europa este unul dintre cele mai sigure locuri pentru jurnaliști, [numărul atacurilor asupra acestora, inclusiv asasinat, se află în creștere](#). Recomandarea Comisiei cere ca statele membre să ancheteze și să urmărească penal toate infracțiunile comise împotriva jurnaliștilor, indiferent dacă acestea sunt comise online sau offline, în mod imparțial, independent, eficace, transparent și în timp util, pentru a se asigura că drepturile fundamentale sunt protejate și că se face rapid dreptate în cazuri specifice, precum și pentru a preveni apariția unei „culturi” a impunității în ceea ce privește atacurile împotriva jurnaliștilor. Siguranța jurnaliștilor include și alte aspecte, cum ar confidențialitatea comunicațiilor și protecția vieții

private online, Comisia solicitând țărilor membre să se asigure că jurnaliștii și ceilalți profesioniști din domeniul mass-media nu fac obiectul urmăririi sau al supravegherii online ilegale, inclusiv în contextul unor investigații ale poliției care pot compromite protecția surselor jurnalistice.

În contextul în care campaniile de defăimare și denigrare online a jurnaliștilor sunt frecvente, Comisia Europeană remarcă în Recomandarea citată că „această situație este deosebit de îngrijorătoare atunci când astfel de atacuri sunt inițiate de politicieni sau personalități publice puternice”.

Probabilitatea ca situația privitoare la siguranța jurnaliștilor, în România, să se îmbunătățească în 2023 este extrem de mică, în condițiile în care, în ciuda provocărilor sociale și economice actuale, autoritățile și decidenții politici controlează și ocultează agenda publică. Din nefericire pentru interesul public, următorii doi ani vor fi deturnați de discursuri politicianiste și de interpretarea în cheie electorală a tuturor acțiunilor și mesajelor din spațiul public. De aceea, un bun indicator al libertății presei în 2023 și 2024 nu va fi doar simpla existență, ci insistența presei de a servi interesului public, indiferent de obstacole.

Două condamnări penale

2022 a adus două condamnări penale împotriva unor persoane care au comis infracțiuni care vizau siguranța jurnaliștilor, fapt îngrijorător care ne arată că România nu a rămas în afara acestui trend european.

Condamnare pentru amenințări cu moartea

În iulie 2022, fostul rector și fostul prorector ai Academiei de Poliție din București au fost condamnați definitiv la trei ani de închisoare, cu suspendare, pentru șantaj, pentru că l-au determinat pe un polițist să îi trimită mesaje de amenințare cu moartea jurnalistei Emilia Șercan. Cei doi trebuie să îi plătească și 80.000 de lei daune morale jurnalistei. [Evenimentele au avut loc în 2019](#), iar mesajele de amenințare au venit ca urmare a investigațiilor Emiliei Șercan legate de plagiatele de la Academia de Poliție. Odată cu pronunțarea deciziei definitive de condamnare penală, [Emilia Șercan a făcut public conținutul unuia dintre mesajele de amenințare](#) care i-au fost trimise în 2019, la instigarea celor doi ofițeri de poliție de rang înalt, și pe care, din motive personale, a ales să nu îl publice până la acel moment:

„Trimitem acest mesaj cu scopul de a preveni ce va urma, totul depinde de tine. Oprește toate activitățile pe care le ai în desfășurare... dacă nu vrei să urmeze calvarul. Vrei să ajungi ca Elodia? O să îți tăiem picioarele și mâinile.”

Condamnare în primă instanță pentru plănuirea uciderii unui jurnalist

Pe 28 noiembrie 2022, Tribunalul Timiș a condamnat un personaj din lumea interlopă pentru că ar fi pus la cale uciderea jurnalistului Dragoș Boța, redactor-șef al publicației [Press Alert](#). În primă instanță, inculpatul Lucian Boncu a primit un an de închisoare cu executare pentru încercarea de a determina săvârșirea unei infracțiuni de omor și doi ani de închisoare cu executare pentru nerespectarea regimului armelor și al munițiilor, însă sentința nu este definitivă. Aceasta e cea mai gravă formă de intimidare la adresa jurnalistului timișorean, care în ultimii ani a fost vizat de mai multe acțiuni menite să-l descurajeze de la a-și exercita profesia. Evenimentele au avut loc în 2019 și au ieșit la iveală ca urmare a înregistrărilor ambientale realizate de procurori și a declarațiilor unor martori. Jurnalistul, care îl deranjase pe interlop scriind articole care îl vizau, ar fi trebuit să fie ucis cu un pistol, înregistrările ambientale realizate de procurori relevând că interlopul ar fi fost hotărât să obțină eliminarea acestuia. Ziaristul Dragoș Boța mai fusese ținta unor amenințări voalate transmise de interlop fie direct către jurnalist, fie prin diverși intermediari. În 2018 ziaristul și-a găsit și mașina incendiată, cauza fiind, potrivit expertizei polițistilor, un incendiu pornit cu intenție.

Evenimentele au început în mai 2018, când Dragoș Boța a publicat [un articol](#) cu fotografii în care apărea Ionuț Nasleu – consilierul personal al primarului Timișoarei la acea dată, Nicolae Robu – alături de Lucian Boncu Adrian. În luna iunie a aceluiași an, [mașina jurnalistului a luat foc](#), cauza fiind, potrivit expertizei polițiștilor, un incendiu pornit cu intenție. În urma incidentului, primarul Nicolae Robu l-a atacat public pe Boța și a insinuat posibilitatea de a își fi dat singur foc la mașină. Câteva zile mai târziu, Lucian Boncu l-a dat în judecată pe jurnalist pentru folosirea termenului „interlop” la adresa sa.

Tot în iunie 2018, Nicolae Robu a numit-o ca director intermediar al Serviciului creșe din Primăria Timișoara pe o apropiată de-ale lui Boncu. Printr-un apel telefonic, [Boncu l-a amenințat voalat pe Boța](#), cerându-i să nu continue documentarea subiectului.

Pe parcursul următorului an, Dragoș Boța a publicat mai multe articole în care i-a criticat pe Lucian Boncu și pe apropiați ai acestuia. Procurorii afirmă în rechizitoriul prin care l-au trimis în judecată pe Lucian Boncu că, în această perioadă, "a dezvoltat o adevărată obsesie" pentru Boța, despre care și-a afirmat de mai multe ori, în prezența apropiaților, dorința de a îl omorî, după cum reiese din înregistrări ambientale și înregistrări ale convorbirilor telefonice, realizate de procurori.

Un alt moment critic a fost pe 9 septembrie 2019, când jurnalistul a publicat [un articol](#) în care relatează că Lucian Boncu a fost martor într-un dosar DIICOT. Dragoș Boța a afirmat că, urmare a publicării articolului, a primit mai multe semnale că Lucian Boncu era extrem de nervos și că voia să se răzbune, deoarece prin dezvăluirea făcută, îi fusese afectată imaginea în lumea interlopă, unde putea fi considerat ca "sifon" al DIICOT, după cum reiese din rechizitoriul procurorilor.

Conform procurorilor, o zi mai târziu, Boncu avea să se reunească cu mai mulți apropiați și cunoscuți, unii dintre ei fiind chiar polițiști. În cadrul întâlnirii, Boncu i-ar fi dat un pistol unui apropiat al său, Nicolae Gavrilă și i-ar fi trasat sarcina de a se "ocupa" de jurnalistul Dragoș Boța. În schimbul acestui act, Boncu ar fi promis o recompensă în bani, la care se adăuga și pistolul.

Conform declarațiilor de martor ale lui Gavrilă, acesta a ajuns în acea seară la locuința jurnalistului, pentru recunoaștere, însoțit de doi apropiați, dar cei trei au devenit „reticenți” din cauza unei Dacia Logan alb, despre care au crezut că este o mașină de poliție și au renunțat la plan.

În octombrie 2019, Lucian Boncu a fost arestat preventiv într-un dosar care implica traficul de droguri, însă abia în martie 2020 Nicolae Gavrilă a predat pistolul autorităților, dobândind calitatea de martor în dosar.

Prin sentința din 28 noiembrie 2022 [Tribunalul Timiș l-a condamnat](#), în primă instanță, pe Lucian Boncu la un total de 11 ani și o lună de închisoare, pedeapsa cumulată pentru infracțiuni ca [trafic de droguri de mare risc în formă continuată, conducere pe drumurile publice a unui vehicul sub influența unor substanțe psihoactive, ucidere din culpă](#).

Înregistrare ambientală realizată de procurori în data de 27/28.07.2019:

„Boncu Lucian Adrian: Vrei să-ți zic ceva? Io, dacă io...vă zic personal. Dacă nu era poliția și legea așa să fie, eu cel puțin 3-4 morți aveam până acum, io. Pe Bota îl omoram sigur, pe Taloș îl omoram sigur, deja sunt 2 morți. Nu că îl băteam, îl omoram și crede-mă că veneam și beam bere. N-am scupule, în viața mea n-am avut scupule față de (neinteligibil)... Deci crede-mă că instinctul de animal în fiecare dintre noi este.”

Înregistrare ambientală a unei discuții între Lucian Boncu (B.L.A.) și un acolit al său (H.A.), realizată de procurori în seara în care Nicolae Gavrilă și ceilalți doi tovarăși ai săi plecaseră în recunoaștere la casa jurnalistului Dragoș Boța (10.09.2019):

“H.A.: Frățioare, i-ai oprit pe ăștia sau ... ?

/ ... /

B.L.A.: Nu .

H.A.: Nu?

B.L.A.: Nu.

H.A.: Dăm de dracu! Bată-l Doamne!

B.L.A.: Știu Aline dar nu mai pot. Nu mai pot, crede-mă! Nu mai pot! Eu nu mai pot, înțelege-mă, nu mai pot! (neinteligibil) Bată-l Dumnezeu să-l bată de jeg (n.n. cu referire la iurnalist)”

Înregistrare ambientală realizată de procurori în data de 11.09.2019:

“G.N.:Trebuie să-l găsim pe jurnalistul ăla!

Boncu Lucian Adrian: Trebuie să-l ...împușcăm!”.

Mesaje de amenințare

Intensificarea mesajelor de amenințare la adresa integrității fizice a jurnaliștilor, venite din partea unor politicieni, demnitari, cadre militare, oameni de afaceri, contribuie la un discurs public toxic care riscă să conducă la normalizarea violenței împotriva jurnaliștilor.

La sfârșitul lunii octombrie 2022, Parászka Boróka, jurnalistă a redacției de limbă maghiară a radioului public Radio România Târgu Mureș, a devenit țintă a unor mesaje de amenințare formulate public de un politician de extremă dreaptă din Parlamentul maghiar, în timp ce acesta se afla în România. În discursul său, Bartha Barna, membru al partidului Mi Hazánk (Patria Noastră) afirma că [jurnalista ar trebui să fie victima unor acte violente, de natură să îi suprime chiar viața](#), îndemnând la agresiuni cu consecințe deosebit de grave la adresa integrității fizice a acesteia și a altor persoane publice care susțin opinii similare cu ale sale, după cum a relatat publicația transilvăneană de limbă maghiară [Transtelex](#). Politicianul a afirmat:

„(...) se poate eventual asculta o emisiune semnată de Parászka Boróka la Radio Tg. Mureș. Dacă maghiarii nu pot spânzura astfel de oameni, nu-i pot elimina din rândul lor, atunci nu e de mirare că suntem unde suntem. Și ea se mai și declară a fi de origine secuiască. Nu știu cine cunoaște activitatea lui Parászka Boróka, dar nu am cuvinte pentru activitatea sa. Poporul ar trebui să îi elimine pe cei ca ea. Secuții ar trebui să protesteze împotriva posibilității ca asemenea persoane să poată lucra la radio sau oriunde altundeva. Vorbim de o jurnalistă teribil de inteligentă, dar eu n-am mai văzut în viața mea așa o lepădătură.”

Organele de anchetă penală s-au autosesizat cu celeritate și o investigație penală se află în desfășurare. Finalitatea acestei anchete este incertă, având în vedere faptul că politicianul maghiar beneficiază de imunitate parlamentară.

Nu este prima dată când jurnalista Parászka Boróka este țintă a unor amenințări. O altă situație a condus în 2022 la sancționarea cu 1000 de euro, daune morale și plata cheltuielilor de judecată, a lui László Szóke, jurnalist și director în trustul de presă maghiară Asociația pentru Spațiul Media Transilvan (Erdélyi Médiatér Egyesület), finanțat de către guvernul ungar. Szóke a fost sancționat pentru că, în 2021, într-o postare pe Facebook, a amenințat-o pe Parászka Boróka cu bătaia. Procesul civil se află în faza de recurs.

Dosare în slow-motion

Emilia Șercan, cel mai hărțuit jurnalist în 2022

Emilia Șercan a fost în 2022 cel mai proeminent caz de presiuni făcute asupra unui jurnalist, prin amenințare, încălcare a vieții private și kompromat. Jurnalista a devenit ținta unui mix de vectori de presiune care au implicat instituții de presă aflate în divorț cu etica jurnalistică și controlate de persoane cu probleme penale, inclusiv un politician fugar, cu o condamnare penală definitivă în România. Cel mai grav lucru este că există suspiciuni rezonabile că în aceste acțiuni de intimidare și discreditare a Emiliei Șercan au fost implicate chiar organele de anchetă penală cărora jurnalista li s-a adresat pentru a se proteja.

Evenimentele au început pe 19 ianuarie 2022, a doua zi după ce Emilia Șercan a publicat o anchetă despre [plagiatul premierului Nicolae Ciucă](#), când a primit pe e-mail un mesaj de amenințare. [Conform relatărilor jurnalistei](#), acest mesaj a fost urmat de o altă amenințare, primită pe 2 februarie, pe Messenger-ul de Facebook. Pentru ambele amenințări, jurnalista a depus plângeri penale. Ulterior, pe 16 februarie, Șercan a primit un mesaj Facebook de la un utilizator care nu se afla în lista sa de prieteni. Mesajul includea cinci fotografii private cu jurnalista, făcute cu aproximativ 20 de ani în urmă, și care, cel mai probabil, fuseseră sustrase de pe computerul său. Emilia Șercan a descoperit ulterior că aceste fotografii fuseseră încărcate pe 34 de site-uri cu conținut pentru adulți.

A doua zi după ce a primit mesajul cu fotografiile, pe 17 februarie, a depus o plângere penală la Serviciul de Investigații Criminale a Poliției București și a pus la dispoziție poliției care a înregistrat plângerea, drept probă, captura de ecran a mesajului pe care îl primise pe Messenger-ul de Facebook.

Pe 18 februarie, Șercan a descoperit că screenshot-ul mesajului (care se vede clar că este cel făcut cu telefonul jurnalistei) și cele cinci fotografii private fuseseră publicate, [la 40 de minute după ce a părăsit Serviciul de Investigații Criminale](#), pe un site media înregistrat în Republica Moldova (realitateadinmoldova.md). În câteva ore de la publicarea în Moldova, 74 de site-uri media din România, 58 dintre ele aparținând grupului Realitatea Plus, publicaseră un articol denigrator despre Șercan, toate citând ca sursă site-ul moldovenesc și incluzând un link către acesta și deci, implicit, către fotografiile private. Deoarece nimeni în afară de jurnalistă și de polițista care a preluat plângerea, nu a avut acces la acea captură de ecran, și deoarece telefonul jurnalistei a fost auditat de mai multe organizații internaționale, cu expertiză în securitate digitală, singura explicație a scurgerii acestor fotografii este că ar fi fost făcută chiar de polițiști sau procurori (de altfel, în cursul unei anchete ulterioare a reieșit că polițista care a preluat plângerea a trimis captura de ecran, la scurt timp după ce o primise de la ziaristă, către mai mulți șefi din poliție).

Poliția însă, în loc să desfășoare o anchetă internă, [i-a prezentat jurnalistei un raport cu un conținut evident eronat](#), prin care se încerca acreditarea ideii că acea captura de ecran realizată de jurnalistă ar fi fost publicată pe internet înainte de a ajunge în posesia poliției. [Raportul poliției a fost demontat](#) de o echipă de specialiști suedezi în cyber security și de o [expertiză Bitdefender](#). În februarie 2023, [un an mai târziu de](#)

la producerea evenimentelor, niciunul dintre cele 7 dosare deschise de autorități în acest caz nu a fost finalizat. În tot acest răstimp, fotografiile private ale Emiliei Șercan sunt încă disponibile pe internet, inclusiv cu link-uri din România (site-uri din grupul Realitatea Plus), fiind publicate, ca sursă primară, de site-urile realitateadinmd.md (deținut de Cristian Rizea) și realitateadinmd.net (deținut de familia lui Maricel Păcuraru).

În iulie 2022, fostul deputat PSD Cristian Rizea, care a fugit din România în Republica Moldova pentru a scăpa de executarea unei condamnări penale definitive, a afirmat public că “(ș)tirile, în exclusivitate, au apărut la Rizea pe site”, “toate fotografiile compromițătoare cu Emilia Șercan “au apărut la mine”, fiind apoi preluate de “toată presa din România”. Implicat, Rizea, cel care deține site-ul realitateadinmoldova.md, admite că el a fost cel care a publicat pentru prima oară captura de ecran furnizată de jurnalistă poliției române și nu un alt site, așa cum susținea expertiza poliției române. Realitatea TV a difuzat la rândul său declarații ale lui Rizea, în care acesta afirmă că “l-am salvat pe primul-ministru Nicolae Ciucă” și susține că a făcut asta pentru că Emilia Șercan ar lucra cu serviciile secrete rusești pentru a-l compromite pe premier. Realitatea TV aparține afaceristului Maricel Păcuraru, care a executat o condamnare penală cu închisoarea, și este în prezent deținută de familia acestuia.

În noiembrie 2022, Emilia Șercan a declarat într-un interviu pentru Europa Liberă că este urmărită, afirmând că ar putea fi vorba despre o intimidare sau despre faptul că cineva vrea să afle care sunt sursele sale jurnalistice.

În ianuarie 2023, jurnaliștii de la Hotnews au publicat un document intern al Partidului Național Liberal, în care membrii partidului erau instruiți să o atace pe Emilia Șercan, acuzând-o de „vendetă politică”, lipsă de obiectivitate, „lipsă de expertiză”. În februarie 2023, jurnaliștii de la Misreport au publicat o analiză care demonstrează că o companie de PR legată de Partidul Național Liberal a plătit recent două pentru două campanii pe Facebook de promovare a articolelor media false care o discreditează Emilia Șercan și de promovare a unui mesaj pozitiv despre ministrul Lucian Bode. Aceste dezvăluiri de presă arată că Emilia Șercan este țintă a unei campanii de discreditare agreeate de Partidul Național Liberal și, posibil, finanțate din banii acestui partid. Gestul PNL vine după ce în toamna lui 2022 jurnalista a publicat două articole care ridicau serioase suspiciuni de plagiat în cazul ministrului liberal al educației Sorin Cîmpeanu (care a și demisionat la câteva zile după articolul care îl viza) și ministrului liberal de interne, secretar general al partidului, Lucian Bode, care nu a demisionat nici până în prezent.

Cazul Șercan a creat un puternic val de solidaritate care a inclus jurnaliști, organizații care apără libertatea presei și drepturile omului, din România și internaționale, persoane din mediul academic, simpli cetățeni dar și politicieni sau oficiali din instituții europene sau ambasade. Solidaritatea este generată de rolul Emiliei Șercan în dezvăluirea unor cazuri grave și proeminente de plagiat, pentru care se fac eforturi de a fi mușamalizate, dar și de o temere mai profundă, sintetizată în doar câteva cuvinte de jurnalistul Cătălin Tolontan, într-o dezbatere publică: „am venit aici pentru că mă tem pentru viața Emiliei Șercan. Mă tem pentru viața colegilor mei jurnaliști din presa locală, care nu pot fi aici”.

G4Media, aproape un an fără nicio decizie

Un alt caz este cel al amenințărilor primite de G4Media, după publicarea unor articole care criticau activitatea unui cadru didactic din Universitatea Națională de Apărare Carol I. Astfel, în martie 2022, Alexandru Cristian, cadru militar în Ministerul Apărării Naționale și doctorand al Universității Naționale de Apărare Carol I, a sunat-o pe soția redactorului șef al G4Media, Cristian Pantazi, încercând să oprească de la publicare un articol care o viza pe Alba Iulia Popescu, profesoară la aceeași universitate. [În conversația cu soția redactorului șef al G4Media](#), Alexandru Cristian a făcut trimitere la o știre despre o persoană din Rusia care a avut opinii anti-Putin și a fost apoi găsită moartă într-un geamantan. Alexandru Cristian a transmis ulterior și un mesaj pe Whatsapp, legat de articolul jurnalistic despre colega sa, scriind explicit: „Nu vă băgați...”. Alexandru Cristian [este cercetat de parchetul militar](#), dar investigația nu fusese finalizată până la începutul anului 2023.

Jurnaliști filiați, dosar redeschis

Și dosarul de filaj asupra a doi jurnaliști și doi magistrați, deschis în urma unor evenimente petrecute la începutul anului 2020, trenea încă în justiție la începutul anului 2023, având un [traseu extrem de sinuos](#), cu doua decizii de clasare dispuse de procurori și ulterior casate de instanță. În februarie 2020, jurnaliștii Alex Costache (Știrile TVR/G4Media) și Cosmin Savu (România, te iubesc!, Știrile ProTV) și magistrații Horațiu Radu (adjunct al procurorului general la acea dată, candidat pentru funcția de procuror general al României) și Răzvan Păștilă (judecător la Tribunalul Ilfov), [au fost filiați într-o operațiune care a implicat nu mai puțin de 11 persoane și care a avut un evident scop de kompromat](#). Jurnaliștii și cei doi magistrați se aflau la o petrecere privată, într-un local din București. Ei au fost filmați și înregistrați audio, iar aceste imagini au fost difuzate de România TV și alte câteva publicații. În fața procurorului, cei implicați în filaj au susținut că sunt jurnaliști angajați ai companiei editoare a publicațiilor Gândul, CanCan ș.a. și că demersul lor ar fi fost unul jurnalistic. Alex Costache a contestat prima ordonanță de clasare, arătând, printre altele, că nu au fost prezentate dovezi că cei implicați ar fi fost jurnaliști (contracte de muncă, contracte de colaborare, articole publicate etc.). În plus, unul dintre cei implicați în filaj este un fost polițist de frontieră, care conducea în momentul filajului o mașină împrumutată de la un fost ofițer SRI. În prezent, dosarul se află (pentru a doua oară) în instrumentarea procurorilor Parchetului Curții de Apel București.

Amenințări multiple, niciun vinovat

Nici jurnaliștii din presa locală nu sunt feriți de diferite forme de presiune venite dinspre politicieni și afaceriști locali sau chiar persoane din lumea interlopă. La Iași există mai multe dosare de amenințări la adresa jurnaliștilor, care au debutat în 2018 și în care nu a fost tras la răspundere niciunul dintre cei responsabili.

[Situația a fost readusă în atenția publică](#) de [unul dintre ziaristii care au fost ținta amenințărilor](#), Gabriel Gachi, de la Reporter de Iași, în contextul unor dosare DNA deschise în 2022 împotriva primarului Iașului, Mihai Chirică, și a dezvoltatorilor

imobiliari care i-au amenințat, începând cu 2018, pe mai mulți ziariști ieșeni, care scriseseră despre afacerile lor. Plângerea formulată de Gabriel Gachi în 2019, după ce ușa redacției pe care o conduce a fost murdărită cu fecale, nu s-a finalizat cu luarea unor măsuri penale, polițiștii clasând cazul deoarece nu au găsit dovezi care să incrimineze făptuitorul. Anterior, Gachi fusese așteptat în fața blocului în care locuia și amenințat cu moartea de un dezvoltator imobiliar.

De asemenea, [dosarul prin care a fost trimis în judecată, în 2020, interlopul](#) care i-a amenințat și hărțuit, în 2018, pe ziariștii Tudor Leahu și Rareș Neamțu de la 7Iași trena încă în justiție, la finalul anului 2022, după ce, în primă fază, [a fost restituit la Parchet](#) și apoi [retrimis spre judecată](#). În 2018 și 2019, și cei doi ziariști de la 7Iași au fost amenințați în mod repetat cu moartea, iar mașinile lor au fost murdărite cu fecale.

Presiuni ale autorităților

Și în 2022, autoritățile statului au acționat, în unele cazuri, ca instrumente de presiune asupra jurnaliștilor. Strategia de intimidare a jurnaliștilor prin deschiderea de dosare penale vine în completarea diferitelor acțiuni civile sau a reclamațiilor administrative prin care persoane influente din politică și administrație încearcă să blocheze demersuri jurnalistice legitime.

DIICOT percheziționează și apoi întreabă

Anul 2022 a debutat cu percheziția procurorilor DIICOT Brăila la domiciliul jurnalistului Alin Cristea, inclusiv domiciliul părinților săi, și redacția ziarului debraila.ro. Procurorii au confiscat telefoane, computere și alte echipamente și [au deschis un dosar de urmărire penală](#) față de jurnalistul Alin Cristea și publicația debraila.ro pentru comiterea infracțiunii de distribuire sau deținere de materiale de pornografie infantilă. Dosarul a fost deschis doar în baza publicării unui articol (pe un subiect de interes public și care s-a făcut cu protejarea identității victimei). Perchezițiile, confiscarea și deschiderea dosarului de urmărire penală vin în urma publicării de către ziarist, în ziarul debraila.ro, a unui material pe un subiect de maxim interes public: agresarea fizică a unui minor. [Publicații centrale](#) au arătat atunci că jurnalistul Alin Cristea intrase în vizorul oamenilor legii din Brăila după ce l-a criticat pe șeful Poliției Brăila. [Un procuror al DIICOT Brăila](#) îl contactase atunci pe ziarist pentru a-i lua apărarea șefului poliției. Acesta din urmă a fost schimbat din funcție la scurt timp după articolele publicate de jurnalist, iar acțiunea în forță a DIICOT a urmat la câteva zile, ceea ce ridică suspiciuni serioase în legătură cu motivele reale ale perchezițiilor, confiscării și deschiderii dosarului de urmărire penală împotriva jurnalistului și a publicației pe care o conduce.

Prin confiscarea echipamentelor jurnalistice, procurorii DIICOT au blocat o publicație de la apariție și au încălcat confidențialitatea surselor jurnalistice.

La finalul lunii noiembrie 2022, după o saga care a durat 11 luni, Tribunalul Brăila a decis că acțiunile procurorilor DIICOT Brăila împotriva jurnalistului Alin Cristea și a publicației debraila.ro au fost neîntemeiate. [Tribunalul Brăila a desființat soluția de renunțare la urmărirea penală](#), dispusă prin rechizitoriul DIICOT Brăila (care însemna că fapta ar fi existat), și a dispus clasarea acestui dosar, confirmând astfel că jurnalistul Alin Cristea și publicația debraila.ro nu s-au făcut vinovate de comiterea infracțiunii de distribuire sau deținere de materiale de pornografie infantilă.

Primarul Băluță, cel mai gospodar reclamagiu

Acțiunile abuzive, disproportionale sau cu ignorarea drepturilor jurnaliștilor, venite din partea procurorilor sau a polițiștilor, precum cele de mai sus, nu sunt singulare. Nu mai departe de 2021, [în urma unor articole apărute în Newsweek România și](#)

[Libertatea, având ca subiect nereguli cu privire la fonduri și licitații publice](#), primarul Sectorului 4 București, Daniel Băluță (membru al Partidului Social Democrat), a depus o plângere penală susținând că jurnaliștii de la aceste publicații ar fi fost implicați în acțiuni de șantaj și crimă organizată, fără a prezenta însă nicio probă legată de obiectul șantajului. Procurorii DIICOT, înainte de a face orice investigație independentă, au emis citații și i-au chemat pe semnatarii articolelor pentru a-i interoga, inclusiv pe senior editorii celor două publicații, Newsweek România și Libertatea (deținută de Ringier Group), acceptând tacit afirmația primarului, neprobată de niciun fel de alte documente în afara articolele de presă (care aveau caracter informativ și erau de interes public), cum că aceștia ar fi autorii, respectiv „autorii morali”, ai unui așa-numit șantaj. Interogarea, pe 20 mai, a coordonatorului editorial al Libertatea, Cătălin Tolontan, și a jurnalistului Mihai Toma, de la aceeași publicație, a fost o oportunitate foto / video pentru o serie de instituții media. Cătălin Tolontan a devenit ținta principală a unei campanii coordonate de discreditare în media, neputând să se apere, deoarece, în timp ce jurnaliștii interogați au fost obligați să semneze acorduri de nedivulgare cu procurorii, alte instituții media au primit acces și au publicat selecții și detalii trunchiate din plângerea penală a primarului Băluță. Încercarea de discreditare a jurnalistului a fost condusă de o publicație (Cândul - aceeași publicație la care au pretins că sunt angajați ca ziariști cei care i-au filat pe ziariștii Alex Costache și Cosmin Savu în 2020) controlată de o persoană care a fost condamnată pentru că a fost intermediarul unei mite de milioane de euro între un om de afaceri privat și un fost ministru). La rândul lor, câțiva jurnaliști Newsweek (cei care au publicat inițial articolul despre primar), au fost interogați pe 21 mai.

Rise Project a descoperit la scurt timp că procurorul care instrumenta dosarul care i-a vizat pe jurnaliști [era căsătorit cu avocata unuia dintre subordonații primarului Băluță](#), aflându-se într-un flagrant conflict de interese.

În total, pe parcursul anului 2021, primarul Băluță a deschis nu mai puțin de 18 dosare împotriva ziarului Libertatea și a jurnaliștilor de aici - 10 plângeri de defăimare, 3 cereri de ordonanță președințială, 3 plângeri de discriminare (depusă la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării), 2 plângeri penale. Dintre acestea, un proces și o cerere de ordonanță președințială au fost inițiate de instituția primarului Sectorului 4, nu de primarul Băluță personal. Până la începutul lui 2023, Libertatea câștigase toate procesele în care instanțele se pronunțaseră, plângerile la CNCD fuseseră respinse (primarul Băluță a contestat în justiție una dintre aceste decizii în 2022), iar dosarele penale fuseseră clasate (soluțiile fiind confirmate definitiv de instanțe).

După cum se vede din cazul extrem al primarului Băluță, o formă de presiune asupra jurnaliștilor sunt simplele procese civile. Acestea pot reprezenta o formă de presiune prin numărul lor mare, care implică costuri ridicate pentru redacția vizată. Atunci când un singur petent deschide procese în serie, probabilitatea de a fi vorba despre un “[Strategic lawsuit against public participation / Proces strategic împotriva participării publice \(SLAPP\)](#)”, adică un proces care are drept scop intimidarea, este foarte de ridicată. Deși, în general, instanțele decid în favoarea jurnaliștilor, nivelul de aplicare al principiilor legale privind libertatea de exprimare, cum ar fi cele generate de [Curtea Europeană a Drepturilor Omului](#), rămâne o provocare.

Astfel, o problemă importantă o ridică acele procese de defăimare în care instanțele de judecată dispun ștergerea unor articole din mediul on-line, deși aceste articole sunt de interes public și au fost redactate cu bună-credință. Chiar și în cazul unor articole (sau postări pe rețelele de socializare), la care nu se poate demonstra un interes public sau buna-credință în publicare, rămâne problema proporționalității sancțiunii de dispunere la ștergere (când alte metode ar putea fi mai eficiente - de ex. publicarea hotărârii judecătorești lângă acele afirmații).

Surse expuse prin hotărâre judecătorească

Unii jurnaliști au semnalat faptul că există petenți care deschid procese doar pentru a afla sursele jurnaliștilor. Într-un astfel de caz [jurnalistului Gabriel Gachi, de la publicația Reporter de Iași](#), i s-a cerut, în iunie 2022, de către un judecător "[să facă precizări despre sursa informațiilor obținute pentru editarea articolelor menționate de către reclamant](#)". [Gachi fusese dat în judecată](#) de directorul Spitalului de Neurochirurgie Iași, Lucian Eva, după o serie de articole despre modul în care europarlamentarul Tudor Ciuhodaru pontă prezența în gărzi, ca medic. Totuși, în cele din urmă, în noiembrie 2022, Judecătoria Iași a respins acțiunea civilă împotriva jurnalistului și a publicației Reporter de Iași.

Protecția surselor jurnalistice este și un privilegiu legal, dar și o obligație profesională a jurnaliștilor. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care, conform Constituției, este parte a dreptului intern românesc, are o cazuistică bogată legată de dreptul jurnaliștilor la protecția surselor. Există și legislație care statuează ca atare acest privilegiu jurnalist - legea audiovizualului, legea Agerpres, legea SRR-SRTV.

În acest context, reamintim și că DIICOT Brăila a dispus deschiderea unui mediu de stocare a jurnalistului Alin Cristea, în lipsa unui mandat de percheziție informatică, emis abia după câteva ore de la operațiune. În cele din urmă, percheziția informatică s-a făcut la sediul DIICOT Structura Centrală, jurnalistul cerând expres ca această percheziție să nu se facă în Brăila, unde unul dintre procurorii DIICOT făcuse presiuni asupra sa, iar jurnalistul se temea că sursele sale vor fi în pericol. Când jurnalistul a reușit să își recupereze echipamentele de la procurori, telefonul său mobil, unde se aflau discuțiile purtate cu procurorul DIICOT amintit mai sus, nu mai funcționa.

Linșaj public și kompromat

Anul trecut, mai multe platforme independente sau jurnaliști care colaborează cu filialele locale ale unor redacții internaționale au fost țintele unor campanii directe, de discreditare și de amenințare. Acești jurnaliști fie au fost menționați pe liste negre de jurnaliști așa-zis „toxici”, fie au fost înfierăți drept „dușmani ai României” sau au fost discreditați, prin atacuri la persoană și violarea vieții private. Din nefericire pentru libertatea presei, aceste incidente nu sunt doar discursive, ci banalizează violența împotriva jurnaliștilor și distrag atenția publicului de la subiecte de interes public real. Atacurile au fost promovate și întreținute, în principal, de Alianța pentru Unirea Românilor, de posturile România TV și Realitatea Plus, dar și de site-urile afiliate acestor entități de presă.

Alianța pentru Unirea Românilor vs presa incomodă

Anul 2022 a consemnat o premieră în materie de comunicare politică, ducând relația dintre mediul politic și presă într-o zonă cel puțin alarmantă.

În 26 ianuarie 2022, partidul Alianța pentru Unirea Românilor (AUR) își îndemna susținătorii și urmăritorii de pe pagina oficială de Facebook să desemneze „cele mai toxice și false <<organe de presă>>”, deschizând lista prin [nominalizarea directă](#) a publicației G4Media. Derapajul a fost prompt [denunțat](#) de societatea civilă și de Consiliul Național al Audiovizualului, dar și de [premierul Ciucă](#).

După nici două luni de la acest incident, liderul AUR, George Simion [solicita public](#), tot pe Facebook, ca Guvernul să-și facă „datoria” și să închidă G4Media. Mesajul lui Simion, din 4 martie 2022, venea într-un context extrem de controversat, întrucât, cu o zi înainte Directoratul Național pentru Securitate Cibernetică [indexase](#) site-ul Aktual24 pe o listă scurtă de surse maligne care ar promova propaganda rusă, blocând accesul către acest site media. Deși formulat sub forma unei pretinse glume, mesajul lui Simion avea rolul de a alimenta atitudinea generală ostilă a susținătorilor AUR față de publicația G4Media.

În lunile mai și iunie, liderul AUR avea să-și mute confruntările cu presa de pe rețelele de socializare direct în stradă, mai exact în fața sediului televiziunii Digi24. Pe 18 mai 2022, sub pretextul că dorește să primească un drept la replică, George Simion [a intrat în parcare](#) televiziunii și a încercat să forțeze accesul în sediu. Deși a fost împiedicat de agenții de securitate ai televiziunii, conflictul nu a fost aplanat decât la venirea unui echipaj de poliție.

Pe 13 iunie 2022, George Simion [recidiva](#) și revenea în parcare la Digi24 pentru a-și exprima nemulțumirea legată de felul în care este prezentat în unele programe ale postului de televiziune. Nici de această dată nu a reușit să treacă de agenții de securitate.

Precizăm că toate aceste gesturi de intimidare la adresa unor instituții de presă, venite din partea AUR, au avut loc în ciuda faptului că, în România, există cadrul

legal și instituțional pentru ca orice persoană lezată să își poată apăra reputația și să solicite repararea imaginii sale, adresându-se unei instanțe sau, de asemenea, adresându-se Consiliului Național al Audiovizualului, pentru asigurarea unui drept la replică.

Kompromatul, politică editorială sau armă ideologică?

În 2022, postul România TV și site-ul afiliat, romaniatv.net, s-au remarcat prin mai multe materiale în care defăimau și atacau la persoană jurnaliști din alte redacții, pe care, în mod tradițional, redactorii celor două platforme i-au încadrat ca fiind parte din „propaganda #rezist”. Virulența mesajelor și argumentelor a depășit cadrul libertății de opinie, ducând în derizoriu ideea de dezbatere a unor subiecte de interes public sau ideea de solidaritate de breaslă.

În toamna anului 2022, diferiți actori din coaliția de guvernare sau apropiați ai acesteia au readus în spațiul public subiectul aderării României la spațiul Schengen, în tonuri ponderat-optimiste, dar preponderent optimiste. Agenda publică făcea loc, în sfârșit, unui subiect consistent de dezbatere, după doi ani de pandemie și altă jumătate de an de incertitudini generate de războiul din Ucraina.

În schimb, puținele voci din media care și-au exprimat scepticismul sau au manifestat o atitudine critică față de modul în care autoritățile de la București gestionează dosarul Schengen au ajuns ținta unor atacuri virulente chiar din redacțiile unor instituții de presă concurente.

„N-avem dovezi, dar asta nu ne împiedică să presupunem că banda de inamici ai României din presă lucrează organizat și sunt sponsorizați puternic dintr-o zonă care nu vrea deloc ca granițele Europei să se deschidă total României.”

(romaniatv.net, 11 octombrie 2022)

Astfel, în luna octombrie 2022, site-ul romaniatv.net a alocat două materiale în care a încercat să-i expună pe „oamenii toxici din media” care au îndrăznit să formuleze public opinii mai nuanțate sau diferite de cele ale politicianilor puterii sau de cele ale instituțiilor de presă care i-au promovat necritic. Materialele „[Inamicii României din presă!](#)” (11 octombrie 2022) și „[Inamicii României – episodul 2!](#)” (13 octombrie 2022) au vizat în mod direct mai multe nume din presa independentă sau secții locale ale unor redacții internaționale de presă.

În viziunea romaniatv.net, viziune nesuștinută de dovezi factuale, Ioana Ene Dogiou și Magda Grădinaru (spotmedia.ro), Dan Tapalagă (g4media.ro), dar și redacțiile Europa Liberă România, Deutsche Welle România sau Radio France International România nu erau decât „inamici ai României”, care „faulțează grav unul dintre dezideratele politice și chiar naționale”, respectiv, aderarea la spațiul Schengen.

În decembrie 2022, aderarea României avea să fie blocată de Austria. Din acel moment nu am mai identificat liste și sentințe pentru jurnaliștii care au fost sceptici de la bun început în legătură cu succesul acestui proiect politic și economic.

Numai în 2022, postul România TV a fost amendat de două ori de Consiliul Național al Audiovizualului pentru abateri de la legislația audiovizuală și pentru modul în care au relatat despre alți jurnaliști.

În luna martie 2022, CNA [a amendat cu 50.000 de lei](#) România TV pentru o serie de afirmații calomnioase la adresa Emiliei Șercan, dar și pentru că ar fi indus publicul în eroare, prin afișarea imaginii lui Cristian Tudor Popescu (la acea dată, colaborator al postului Digi24), imagine ce sugera prezența în direct, la România TV, a comentatorului, deși în emisiune fuseseră, de fapt, redate înregistrări cu acesta de la Digi24.

În luna noiembrie 2022, postul [a fost din nou amendat](#), cu 10.000 de lei, pentru nerespectarea dreptului la imagine și pentru neprezentarea punctului de vedere în cazul jurnalistului Ovidiu Vanghele, de la Centrul de Investigații Media și Să fie lumină.

În toate cazurile analizate și sancționate de CNA, jurnaliștii vizați s-au adresat oficial și au pledat în fața forului audiovizual pentru a-și apăra reputația.

Echipa

Liana Ganea

Ionuț Codreanu

Ioana Popa

Andrei Boloș

Licență

Creative Commons CC-BY 4.0 (Attribution)

București,
Februarie 2023